

Propositie topsectoren voor digitale ondersteuning bestrijding COVID-19

Inleiding

Deze notitie beschrijft beknopt een propositie voor VWS, in het bijzonder voor haar ^{(1)(10)(2e)} ^{(10)(2e)}, van de topsectoren *Creative Industrie* (CLICKNL), *ICT* (Dutch Digital Delta) en *Life Sciences & Health* (LSH; Health~Holland) in het kader van de digitale ondersteuning bij de bestrijding van COVID-19.

We beschrijven op hoofdlijnen hetgeen we als topsectoren beogen toe te voegen aan de reeds door VWS hiertoe opgezette organisatie. In de bijlagen is de propositie verder uitgewerkt.

Onderstaande ^{(10)(2e)} gaan graag het gesprek aan over de appreciatie van deze propositie en eventuele verdere invulling ervan.

^{(10)(2e)} (CLICKNL), ^{(10)(2e)} (ICT), ^{(10)(2e)} (LSH), 8 juni 2020

Digitale bestrijding COVID-19

Digitale app(licatie)s lijken een bijdrage te kunnen leveren aan het bestrijden van – de gevolgen van – het coronavirus, in het bijzonder ten behoeve van a. *zelfmonitoring* voor burgers, b. *contactopsporing* door bijvoorbeeld de GGD en c. *het minimaliseren van risico's bij het verschaffen van toegang tot gebouwen en faciliteiten*.

De overheid, in het bijzonder VWS in samenwerking met GGD-GHOR en RIVM, richtten voor dit ontwikkel- en introductieproces onlangs een organisatie in¹ (zie ook figuur 1), bestaande uit een begeleidingscommissie en twee task forces die VWS adviseren. Tevens installeerde VWS een *Bouwteam* van experts dat een eerste app vervaardigde, althans een *proof of concept*².

In het overleg op 15 mei met ^{(10)(2e)} VWS) en de drie topsectoren werd door VWS de behoefte geuit om met name de adoptie en positionering in het maatschappelijk kader te helpen organiseren en waar nodig of mogelijk ook vanuit de topsectoren nader advies te geven aan VWS.

¹ Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-app/documenten/publicaties/2020/05/19/digitale-ondersteuning-covid-19>

² Zie: <https://github.com/minvws/nl-covid19-notification-app-coordination/blob/master/architecture/Solution%20Architecture.md>

Advies en propositie topsectoren

Aansluitend op dat overleg, consulteerden de TKI-Bureaus van de Topsectoren CLICKNL, ICT en LSH de relevante quadruple helix partners (burgerinitiatieven/-coöperaties, overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen), om input te kunnen geven op de aangegeven uitdaging en vast te stellen óf deze partijen willen participeren in het ontwikkel- en introductieproces.

Daarbij realiseren we ons dat de ontwikkeling snel gaat en inmiddels weer veel voortgang heeft gehad, waardoor onderdelen van dit voorstel achterhaald of reeds opgelost kunnen zijn. En wellicht hebben we in de beknopte uitwisseling relevante informatie gemist. Kern van de propositie vanuit de topsectoren is om expertise en faciliteiten aan te haken die een versterkende rol kunnen hebben.

De ontwikkeling van de eerste oplossingen laat een bewonderenswaardige snelheid en vooral ook openheid van werken zien. De belangrijkste vragen die daarbij naar boven komen en de aanleiding voor onze propositie zijn, zijn:

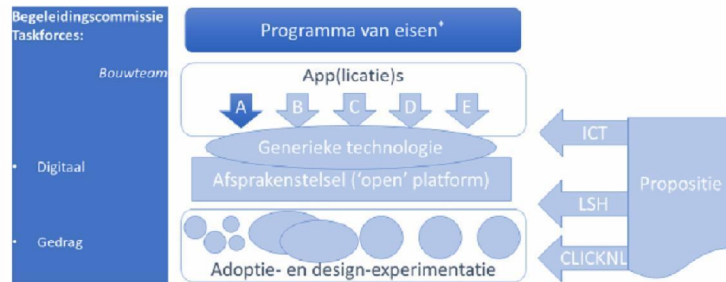
- In welke mate, vorm en op welke momenten in de ontwikkeling wordt gericht getest en feedback gezocht in specifieke communities van de diversiteit aan burgers en maatschappelijke organisaties?
- Welke feedback-loops zijn opgenomen in het proces en welke input wordt daarbij meegenomen?
- Hoe is de ontwikkeling van app(licatie)s ingebed in het grotere geheel, de systeemontwikkeling, van interventies (waar de digitale ondersteuning deel van uitmaakt)?
- Welke gedachten spelen er over een integrale aanpak van databeheer en toegang voor multiple applicaties?

Advies

De hier verenigde topsectoren adviseren om de potentie van die digitale applicaties ten volle te benutten, door de ontwikkelaanpak en introductie niet als een strikt lineair proces te bezien, maar als een continue doorontwikkeling van ontwerp en toetsing. Daarin leidt vraagspecificatie tot een programma van eisen, wordt ontwerp en realisatie vanuit dat programma gevoed en vindt tijdens ontwerp en introductie een continue reeks van experimenten plaats. Dat laatste richt zich zowel op de toetsing van de 'harde' functionele eisen maar zeker ook en juist op de acceptatie en adoptie (onderdeel van de 'niet functionele eisen'), zoals opgenomen in het onlangs gepubliceerde programma van eisen³. Tegelijk voedt dit een volgende iteratie van doorontwikkeling en nieuwe aanvullende oplossingen, zodat ook de maatschappelijke inpassing opgevolgd kan worden met continu verbeterende applicaties. Dat vraagt om een passende, *continue* organisatie in een minder lineair proces van realisatie.

Een tweede aandachtspunt wat we naar voren willen brengen is de wijze waarop verantwoord met data omgegaan kan worden en tegelijkertijd meerdere applicaties toegang gegeven kunnen worden. Daarmee zal een snellere groei van het ecosysteem, of de systeemoplossing van digitale bestrijding en ondersteuning, gerealiseerd kunnen worden.

³ Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-app/documenten/publicaties/2020/05/19/programma-van-eisen>

Figuur 1. Gecomprimeerd overzicht van de organisatie voor de ontwikkeling van digitaal bron- en contactonderzoek als onderdeel van de strategie in de bestrijding van COVID-19. Donkerblauw de strategieonderdelen die reeds door VWS en haar coalitie geïnstalleerd zijn. Lichtblauw de gebieden waarop de topsectoren CLICKNL, ICT en LSH voorstellen bij te dragen.

Propositie topsectoren

Op grond van de eerder genoemde consultatie menen we een propositie te moeten voorstellen die zich richt op:

- A. Een diverse set van experimenteelocaties en -evenementen, om via verschillende iteratieslagen te experimenteren met adoptie van de beoogde digitale applicaties, ondersteund met expertise vanuit de praktijk en kenniswereld over de aanpak daarvan;
- B. Expertise voor de organisatie van continue doorontwikkeling, op zowel applicatieniveau als systeemniveau (vanuit een design management perspectief)
- C. Het bijdragen aan de ontwikkeling van een afsprakenstelsel voor:
 - a. de benodigde generieke *state of the art* technologie waarop
 - b. applicaties van (meerdere) providers getest en ecologisch – dat wil zeggen ‘in de diverse relevante *real life settings*⁴ – gevalideerd kunnen worden.

In de bijlage worden deze onderdelen nader toegelicht en deels uitgewerkt.

Vanuit de achtergrond en basis van de topsectoren, verdienen initiatieven die in publiek/private samenwerking tot stand komen bijzondere aandacht.

Randvoorwaarden

Om deze propositie tot verdere uitwerking te brengen zien we in ieder geval deze randvoorwaarden, ter nadere bespreking:

⁴ Zie voor nadere toelichting eventueel: <https://www.health-holland.com/public/publications/kia/kennis-en-innovatieagenda-2020-2023-gezondheid-en-zorg.pdf>, pagina 15.

- Overleg (op korte termijn en daarna frequent) met VWS, (10)(2e) de onlangs aangestelde Directeur Maatschappelijke acceptatie, en de Topsectoren;
- Samenwerking met de organisatie zoals onlangs voor VWS en haar partners *in place* gebracht;
- Financiering van de werkzaamheden met betrekking tot coördinatie van de uitvoering door de TKI-Bureaus en hun Topteams.

Bijlage I: Eerste uitwerking propositie

A. Experimenteerlocaties voor maatschappelijke adoptie

Dit vraagt vooral om een aanpak met een mix van meerdere experimenten in diverse regio's, gekoppeld aan specifieke culturele waarden en maatschappelijke structuren.

Diverse sets van experimenteerlocaties en -evenementen gaven reeds aan geheel op vrijwillige basis deel te willen nemen in veldexperimenten, om gecontroleerd te experimenteren met adoptie van de digitale applicaties die bijdragen in de bestrijding van COVID-19. Hoewel deze locaties geen concessies willen doen aan de vereisten van privacy, ligt hun prioritaire belang op functionaliteit en opties om het normale sociaal-maatschappelijke verkeer zo spoedig mogelijk weer aan te vangen, zowel vanuit (inter-)menselijke als economische perspectieven.

Vanuit de ontwerpende disciplines is veel ervaring opgedaan, maar ook wetenschappelijk onderzoek naar de methodologie van experimentele omgevingen en de wijze waarop met burgers hier een zinvolle relatie wordt gebouwd.

Te betrekken partijen:

Tijdelijke experimenteerlocaties:

- Fieldlab Eventindustrie&Corona:
De topsector Creatieve Industrie heeft in samenspraak met het veld eerder (in overleg met bewindspersonen VWS, OCW, EZK en J&V) een voorstel gedaan om een fieldlab-programma te creëren voor zo genaamde vergunningsplichtige groepsactiviteiten (zoals vakbeurzen, festivals, concerten en sportevenementen). Doel van het fieldlab is om, op basis van wetenschappelijk verantwoorde inzichten en nieuwe technologie (zoals de app), data en onderbouwing aan te leveren waarmee nieuwe protocollen kunnen worden opgesteld en gelijktijdig beleidskaders kunnen worden ontwikkeld waar deze aan getoetst kunnen worden. Het voorstel is inmiddels verder uitgewerkt en wordt binnenkort ter besluitvorming aangeboden.

Permanente experimenteerlocaties:

Een vergelijkbaar fieldlab-programma kan gecreëerd worden met en voor andere, meer permanente locaties en hun activiteiten, te weten:

LSH-Fieldlabs: (GROZerdammen):

- Utrecht ((10)(2e))
- Deventer ((10)(2e));
- Noordelijke Maasvallei ((10)(2e))
- Eindhoven ((10)(2e))

Verpleeg- en verzorgingshuizen:

- Via ACTIZ ((10)(2e)), Kerngroep Informatisering ((10)(2e))
- Via Topcare ((10)(2e))
- Tante Louise ((10)(2e))
- Zorggroep Elde Maasduinen ((10)(2e))

Science parcs:

- Leiden Bio Science Park ((10)(2e)) en LUMC ((10)(2e))
- tUE ((10)(2e)); nog te bevragen

Te betrekken overige partijen (reeds geïnformeerd overigens):

- Maatschappelijk:
 - o VNG ((10)(2e))

- o PFN (10)(2e) (10)(2e)
- o NLZVE en Gemeenschapskracht (10)(2e)
- o SGF (10)(2e) (2e)
- Wetenschappelijk:
 - o NFU (10)(2e) (10)(2e)
 - o NCOH (10)(2e) en (10)(2e);
 - o NADP (10)(2e);

B. Innovatiemanagement expertise

Het veld van het innovatiemanagement en servicedesign biedt expertise die de continue ontwikkeling organiseert en daarmee de maatschappelijke inbedding versnelt.

De NL digitale ontwerpsector brengt de expertise in die de werkende toepassing van digitale technologie op systeem- en productniveau integreert en ook deze in een continu proces verbetert en aanpast aan veranderende eisen. Hierin opereren private partijen met een specifieke expertise op projectmatige interactie en samenwerking met gebruikers, o.a. uit het servicedesign en digital design domein. Sterke kennispartners bevinden zich op WO en HBO niveau in de ontwerpende wetenschappen.

C. Open technologie platform, afspraken en applicaties

1. Afsprakenstelsel en applicaties

De **Personal Health Train (PHT)** voorziet in de optie om via algoritmen privacy- en politiek gevoelige, persoons- en/of organisatie-gebonden COVID-19-gerelateerde -FAIR-data van omics- tot en met real world patiënten en exposoom-data – te bezoeken en analyseren zonder dat die gevoelige data hun ‘thuisbasis’ verlaten, zoals data verzameld door en opgeslagen via persoonlijke mobiele telefoons en apps. Die data moeten, met de burger als beslisser, opgeslagen worden in veilige FAIR data stations. Daarmee biedt de PHT-FAIR-data benadering de optie tot ‘gedistribueerd leren’ van data en tevens vrijwel onbeperkt de analytics te combineren met kennis uit de literatuur, referentiedatabases, klinische studies, etc.

Bijkomend voordeel: omdat het geheel gebouwd wordt op herbruikbare building blocks, kan met deze COVID-19-casus tevens aangetoond worden dat de infrastructuur met relatief weinig inspanning (her)gebruikt kan worden voor vele andere doeleinden al dan niet Gezondheid en Zorg gerelateerd.

De **Dutch Blockchain Coalition (DBC)** ontwikkelt het Dutch Self-Sovereign Identity Framework aan, waaraan reeds door een uitgebreid publiek/privaat samenwerkingsverband is en wordt gewerkt.

Self-Sovereign Identity is de term voor systemen waarbij een individu de controle behoudt over zijn/haar persoonlijke gegevens en andere verifieerbare informatie. Een individu kan zelf bepalen hoe en met wie deze informatie kan worden uitgewisseld. Uitwisseling gebeurt dan op een decentrale manier, zonder noodzaak voor een centrale autoriteit, waardoor er geen centrale opslag of controle is, de privacy en transparantie gewaarborgd zijn en er gebruik gemaakt kan worden van meerdere (oplossing) aanbieders.

De DBC werkt al langere tijd aan een algemeen afsprakenstelsel voor Self-Sovereign Identity. Wij zijn van mening dat dit framework snel specifiek ingezet kan worden voor het toetsen van die slimme digitale oplossingen, die worden voorgesteld ter bestrijding van de coronacrisis, en waarbij

persoonlijke data (al dan niet geanonimiseerd) decentraal moet worden uitgewisseld. Dit dient immers te gebeuren op een betrouwbare manier tussen gebruikers, niet alleen op korte termijn in een crisissituatie, maar ook voor toepassingen op de langere termijn, met waarborgen voor de privacy en bescherming van gebruikers.

Zowel de door het VWS bouwteam opgeleverde proof of concept-app als andere potentieel geschikte applicaties, kunnen, mits voldoende aan het programma van eisen en het afsprakenstelsel, ecologisch gevalideerd worden in de verschillende experimenteelocaties. Daarmee zijn de experimenteelocaties en – later ook – de verschillende adoptielocaties min of meer vrij in het maken van adequate keuzes vanuit het waarschijnlijk veelzijdige aanbod van het innovatieve bedrijfsleven.

Dit vraagt om een toetsingskader wat een continue ontwikkeling van nieuwe oplossingen toelaat cq stimuleert. Het programma van eisen moet daarom ook transformeren naar een handboek met handreikingen voor optimale validatie.

Te betrekken partijen:

- Health RI ((10)/(2e))
- GO FAIR ((10)/(2e))
- DTL ((10)/(2e))
- ZIN
- NICTIZ
- MedMij
- NPF (PGO)
- digi.me
- Euretos (established knowledge)
- DSSIF ((10)/(2e))

De horizontale werkgroep in NLAIC kan een bijdrage leveren op gebied van de maatschappelijke acceptatie van applicaties met een AI aspect.

2. *Veilige toegang*

uNLock is een open en non-profit Nederlands consortium. Het consortium bestaat momenteel uit Rabobank, TNO, CMS, Ledger Leopard, Universiteit Leiden, TU Delft, ArboUnie, Cronos, EY, Deloitte en Dutch Blockchain Coalition. uNLock wordt gesteund door het Zorginstituut Nederland en de Nederlandse Zorgautoriteit.

Met de uNLock app kan een individu aantonen dat hij/zij voldoet aan de eisen om toegang te krijgen tot een zorginstelling, school, kantoor, fabriek etc. zonder dat men daarvoor zijn privacy moet opgeven.

De Unlock toepassing (netwerk + app) wordt momenteel getest in de zorgpraktijk. De eerste bevindingen duiden erop dat UnLock waarde toevoegt als een extra laag zekerheid in het beleid van de overheid om de zorg zo open/toegankelijk mogelijk te krijgen en te houden. Bovendien is de feedback gekregen dat de applicatie in de zorg ook waarde kan toevoegen als privacy proof wijze om (big) data te vergaren, hetgeen kan bijdragen aan landelijk beleid. Daarnaast kan de oplossing dus in tal van andere gebieden worden ingezet.

Meer informatie is te vinden op de website www.unlockapp.nl

Te betrekken partijen:

- Dutch Blockchain Coalition (coördinatie) – (10)/(2e)

- NZa – (10)(2e)
- ZIN – (10)(2e)

3. *Compliance by design*

Het Kabinet heeft vanaf het begin aangegeven dat gezondheid en economie geen tegenstellingen zijn, maar hand in hand benaderd dienen te worden.

In april lanceerden TNO, ICTU en de Dutch Blockchain Coalition de Regelingen Check, een tool die ondernemers en burgers de mogelijkheid geeft om snel inzicht te krijgen in voor hen beschikbare financiële COVID-19 noodmaatregelen. De Regelingen Check is open source en kan door alle overheidsorganisaties worden ingezet en aangevuld. Zo kunnen bijvoorbeeld gemeenten de tool gebruiken om via één portaal landelijke én lokale regelingen aan te bieden aan hun inwoners. Zie voor meer details het persbericht, bijvoorbeeld op <https://www.perssupport.nl/persbericht/fad8ce2d-e76e-4381-8bf8-5468f2b488d1/financiele-regelingen-check-helpt-ondernemer-tijdens-de-corona-crisis>

Compliance by Design

De Regelingen Check is een product van het project Compliance by Design, geleid door het Ministerie van Financiën, als één van de DBC use cases. Het project beoogt een systeem op te leveren dat (financiële) processen altijd en “automatisch” uitvoert conform wet- en regelgeving. Dit gebeurt door de wet- en regelgeving in de FLINT-taal te modelleren met behulp van de Calculemus-methode, die bedoeld is om complexe regelgeving voor alle betrokkenen inzichtelijk en automatisch uitvoerbaar te maken. Deze recente methode wordt nog steeds verder doorontwikkeld door het Leibniz Institute, waarin TNO en de Universiteit van Amsterdam, samen met publieke en private partners samenwerken. Controle op en uitvoering van de correcte toepassing van complexe regelgeving kan hierdoor een stuk eenvoudiger worden gemaakt.

Toepassingen, incl. in de zorg

Eerder werd de nu gehanteerde methodiek beproefd op twee andere subsidie-regelingen (zie <https://dutchblockchaincoalition.org/nieuws/anlb-module-compliance-by-design-opgeleverd-voor-meer-achtergronden>). Op basis van de positieve resultaten van die proefnemingen is nu opnieuw voor het hanteren van deze aanpak gekozen. De gekozen aanpak lijkt veelbelovend en kan op veel meer terreinen worden ingezet, niet in de laatste plaats in de zorg (declaraties). Hierover zijn recentelijk de eerste verkennende gesprekken met de NZa gevoerd.

De Regelingen Check is meteen laagdrempelig toepasbaar in alle denkbare domeinen. Hierdoor krijgen burgers, bedrijven en organisaties makkelijker een compleet overzicht over beschikbare financiële steunmaatregelen. De organisaties die betrokken zijn bij het beoordelen van de aanvragen en het toekennen van gelden, worden enorm ontlast in hun administratieve processen.

Te betrekken partijen:

- Dutch Blockchain Coalition (coördinatie) – (10)(2e)
- NZa – (10)(2e)

Bijlage II: Voorbeeld voorstel ICT, open landelijk consortium (versie juni 2020)

Deze bijlage betreft een ontwikkelend bottom up commitment van partijen in het gezondheids- en onderzoeksveld om een open public private partnership/open consortium te vormen, onder coördinatie van de drie Topsectoren, bijgestaan door de TKI-Bureaus.

Uitgangspunten en voorstel om samen te werken aan een vertrouwd, schaalbaar en, in een groter bestaand geheel, inpasbaar platform voor meerdere apps in de COVID-19 digitale ondersteuning.

Partijen die aan deze randvoorwaarden willen voldoen en meewerken:

De samenleving, de overheid, de gezondheidszorg, de digitale en creatieve sector en de wetenschap hebben elkaar hard nodig om een (ondersteunend) netwerk te vormen met als doel de samenleving, die door COVID-19 nagenoeg is platgelegd, weer gedoseerd op gang te brengen, de zorg voor COVID-19 patiënten te optimaliseren en uiteindelijk duurzame oplossingen te vinden voor deze crisis en de volgende.

In de aankomende transitiefase heeft de regering ondersteuning van ons allen nodig om zich een beeld te vormen van het verdere verloop van het virus in een maatschappij die opnieuw haar weg probeert te vinden en waarbij men waar nodig regionaal of sectorgewijs nuances aan wil kunnen brengen.

Het ondersteunen en het ontlasten van de GGD in hun triage en bron- en contactonderzoek kan niet los gezien worden van gedegen onderzoek naar het virus, de directe en flow-on effecten van de pandemie, het testbeleid en de testcapaciteit.

De reacties uit de maatschappij hebben de afgelopen periode overduidelijk gemaakt hoe gevoelig de bescherming van de persoonlijke integriteit bij dit alles is. Toch mag van ons allen verwacht worden dat een ieder een steentje wil bijdragen om het normale leven zoveel mogelijk te herpakken; bijvoorbeeld door een aantal gegevens over onszelf, onze gezondheid, toekomstige immuniteit, bezochte locaties, enz. bij te houden, vast te leggen en te delen. De overheid moet echter wel alles in het werk stellen om het vertrouwen dat burgers hierbij aan de dag leggen niet te beschamen. Vandaar dat 'persoonlijke gezondheidsomgevingen' waarin de burger vertrouwen heeft aan de basis van een oplossing moeten staan en dat alle 'apps' maar ook data beheerders en gebruikers die worden gecertificeerd aan dit basisprincipe zijn geëncouraged.

In dit kader moeten alle burgers (en niet alleen hoogopgeleiden) in staat gesteld worden om informatie makkelijk, veilig en vrijwillig te delen met zorgverleners en andere vertrouwde instanties. Om COVID-19 te helpen bestrijden kan de burger er bijvoorbeeld voor kiezen om bepaalde informatie vrijwillig te delen met overheidsinstanties, de GGD, zorgverlenende instanties (academische) ziekenhuizen en kennisinstellingen of andere instanties om zo gezamenlijk beter inzicht te krijgen in de COVID-19 situatie, met als doel het meest effectieve beleid gezamenlijk vorm te geven.

Om dit bereiken is nu **teamwerk nodig**: het gestructureerd bij elkaar brengen en hergebruiken van bestaande en beproefde oplossingen in een platform waarop technologie en informatie gebundeld worden en waarop de burger, zorg en wetenschap naadloos, veilig en slim kunnen samenwerken. Een platform waar onder andere de digitale informatie over de symptomen, ziekenhuisbezoek en bijvoorbeeld veranderingen in leefpatronen vastgelegd zijn en waar huidige en toekomstige Apps zoals de Covid Radar, en de Corona Check app van het OLVG (beide al honderdduizenden malen gedownload en al miljoenen gegevens opleverend) makkelijk kunnen samenkomen, data gecorreleerd kunnen worden met bijvoorbeeld omgevingskenmerken om manueel werk van de zorg zoveel mogelijk te voorkomen. Dit platform moet bij voorkeur een publiek-private samenwerking zijn om een voor iedereen betrouwbaar, transparant, professioneel en optimaal wetenschappelijk ondersteund ecosysteem te realiseren. Vandaar dat het consortium ook intensief samenwerking zal zoeken met Zorg Instituut Nederland en MedMij.

Wij bieden als ondergetekenden aan om een open landelijk consortium te vormen van gemandateerde partijen in het veld. Wij committeren ons gezamenlijk aan de FAIR principes voor data, het principe dat burgers zelf aan het roer staan als het gaat om het vertrouwd beschikbaar stellen van hun persoonlijke data en aan het

technische principe dat verplaatsen van persoonlijke data alleen in uiterste noodzaak zal plaatsvinden, met optimale beveiliging.

Wij zijn ook geïnteresseerd om te werken onder de regie van de topsectoren LSH, Dutch Digital Delta en CLICKNL, de TKI van de topsector creatieve industrie, die hebben voorgesteld om onze publiek-private samenwerking te helpen vormgeven en, samen met de VWS begeleidingscommissie te sturen bij het uitvoeren.

Met het open consortium dat wij hebben gevormd zullen wij gezamenlijk zowel de 'frontend' (Apps en andere data-invoer systemen, zoals bijvoorbeeld 'Case Report Forms' (CRFs) in ziekenhuizen) als bestaande wetenschappelijke databronnen samenbrengen en consolideren. Daarbij staan we open voor elke App die aan de [MedMij/RIVM/GGD/FAIR] criteria voldoet en in staat en bereid is om als output (naast de eigen data omgeving) computer-leesbare en -bewerkbare FAIR ('Findable, Accessible, Interoperable en Re-usable' (meta-)data); te creëren in een vertrouwde en gecertificeerde omgeving. Alleen zo ontstaat een transparant en veilig ecosysteem, waar zowel burgers als de overheid op kunnen vertrouwen. Het te vormen consortium kan de onderliggende infrastructuur bieden die op een veilige en schaalbare manier hergebruik van de data garandeert. Additionele partners, zowel privaats als publiek, kunnen op enig moment aansluiten als zij aan de certificeringsvoorwaarden kunnen en wensen te voldoen (en daarbij eventueel assistentie nodig hebben).

Alle formele gremia die door VWS worden erkend als leidend in de zorg en het gezondheidsonderzoek staan achter deze benadering. Wij zullen samenwerken met verschillende providers voor infrastructuur, Apps en uitwisseling technieken en wij stellen voor om op korte termijn met de drie topsectoren en de begeleidingscommissie van VWS een gezamenlijk plan en tijdspad op te stellen.

Getekend (op basis van deze aangepaste tekst en de laatste ontwikkelingen)

Public sector partners:

Health-RI: (10)(2e)
 NICTIZ: (10)(2e)
 NPF: (10)(2e)
 TNO: (10)(2e)
 Dutch Techcentre for the Life sciences (DTL): (10)(2e)
 GO FAIR Foundation: (10)(2e)
 NeLL: (10)(2e) (COVID-radar app)
 CODATA, International Science Council: (10)(2e), (10)(2e)
 QM-health AI coalition: (10)(2e)
 SURF: (10)(2e) (10)(2e)
 IMPACT consortium (UU/UMCU): (10)(2e), (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

Private partners joining so far:

DDT consortium Dact: (10)(2e) (10)(2e)
 DIGI.med: (10)(2e) (10)(2e)
 Castor EDC: (10)(2e)
 FAIRsolutions: (10)(2e)
 IPT-Robotics: (10)(2e)
 M&I/Partners: (10)(2e) (10)(2e)
 Philips: (10)(2e)
 Euretos: (10)(2e)
 Ortec (COVID-radar app): (10)(2e)

Ondergetekenden zullen, na goedkeuring door VWS een publiek-privaat consortium vormen en daarbij samenwerken met vertrouwde en gecertificeerde leveranciers van onderdelen van het beoogde COVID-19 platform. Daarbij staat voorop dat vendor lock-in wordt vermeden. Met andere woorden; leveranciers en partners die aan de voorwaarden voor deelname aan het platform voldoen zullen ieder hun bijdrage kunnen leveren. Het voorgestelde consortium is dus een open consortium gebaseerd op gezamenlijk afgesproken rules of engagement.